

Nō 'outou nei ho'i au

I tupu na, mai tahito āu'iu'i mai ā, i ni'a i te tua o teie fenua, i te 'ōutu Rereamano, i te pae tō'o'a o te rā i te 'ofa'i Matatau, te hō'ē vāhi ha'apūra'a nō te mau tāne 'e te mau vahine, te mau metua, te mau 'aiū, te mau taure'a tamāroa 'e te mau taure'a tamāhine, oia ato'a te mau ruhuruhiā. E naho'a rahi ta'ata te ti'a nei i reira, mā te hi'o noa i te terera'a o te tau, a pō 'ia ao, a ao 'ia pō. I rutopū i taua nei mau ta'ata ra, te 'ite nei 'au i tō mātou pāpā rū'au 'e tō mātou māmā rū'au papa raro i te tarapera'a mai. 'ua i 'au tino i te maere rahi, te oaoa 'e te mata'u ato'a 'e te uiui nei i ni'a i teie nei ohipa o tā'u e 'ite nei mā te taiā. 'Ua parau mai rāua i tō rāua oaoa iti rahi i te 'itera'a mai 'e nō te maoro ato'a tō rāua tiā'i noara'a 'ia fārerei fa'ahou mātou ! Horuhoruhia a'e ra tō'u 'ā'au i tō'u 'arara'a mai ! E aha nei ho'i ? 'Ua mate a'ena rāua i roto i te hō'e ati-mana'o-'ore-hia, oia ho'i, 'ua nīnāhia tō raua fare e te vaipu'e, ē ō raua to'opiti i roto, e inaha, tei roto ho'i rāua i te moe 'ui'ui i i taua pō ra. Aore i 'itehia mai tō rāua nā tino ! I te mana'o ō te mau ta'ata tūpohe auahi, 'ua reva roa i te muriāvai, 'ua mo'e roa paha i tua i te moana uriuri ! 'Ua mā'imi tō mātou nā metua 'e ō mātou ato'a, tō mātou mau feti'i 'e te mau hoari'i tāpiri i tō rāua fare, o tei ore i nīnāhia, oia ato'a te mau muto'i. Aore roa i manuia 'e 'ua fa'aea te mau mā'imira'a i te toru o te mahana, mai tei fa'aotihia e te tāvana. E rave rahi pūpā tiare tā mātou i tiri i roto i te 'ānāvai, i muri mai i te tahi 'oro'a purera'a, mā te mana'o mihi e, e tae 'atu taua nei mau pūpā tiare ra i te vāhi ō tō rāua nohora'a hope'a. Maoti te aumihi o tō mātou mau feti'i i marū ai i tō mātou 'oto. 'Ua rave ato'a te tau i tāna ravera'a, e piti ahuru matahiti i teie nei.

Pū'averereve 'ānapanapa i te hiti o te rā!

I te hō'ē 'ā'ahiata, i vai tārava noa ai au, 'ua puta fa'ahou mai tō rāua hoho'a i roto i tō'u moe 'e 'ua ho'i fa'ahou mai i roto iāu tō rāua mata 'ata'ata, tō rāua 'ā'au aroha, tō rāua marū, 'e te parauti'a. **O Hotunui a Temarama** tō mātou pāpā rū'au 'e **o Heia a Tetopata** tō mātou māmā rū'au. 'Ia tonohia mātou, e tō mātou nā metua, iō rāua ra i te mata'eina'a, i te tau fa'afaearea'a ha'api'ira'a nō te tahi tau hepetoma i te maoro, aue ho'i te oaoa ē ! oia nei, e oaoa iti rahi tō mātou pā'āto'a ; tō'u mau teina 'e tuahine, mātou to'opae, o vau nei te matahiapo. Mea au roa nā'u 'ia haere ana'e mātou iō rāua ra, nō te mea, e rave rahi mau 'ohipa ō tā rāua e ha'api'i mai 'ia mātou to'opae, ta'a'ē noa atu i tā tō mātou mau metua fanau. Aore e fa'ata'ara'a i te 'ohipa 'e te ha'uti, hō'ē haerera'a e piti. Te 'ohipa tā te tamāroa 'e tā te tamāhine, hō'ē ravera'a e oti hope roa, mai te tanura'a i te mā'a 'ia tano te tārena ava'e 'e te ueuera'a i te huero, aore ra te tunura'a i te mā'a 'e tae noa atu i te pu'ara'a 'e te aurira'a i te 'ahu i te mau mahana ato'a. Te fa'ahiti pinepine nei tō mātou pāpā rū'au aore ra tō mātou māmā rū'au i te mau parau ā tō rāua mau metua ei ha'api'i'ra'a nā mātou : « 'atu'atu maita'i i tō 'oe orara'a mai tā 'oe ē 'atu'atu maita'i nei 'ia 'oe iho, 'ua ora 'ia 'oe ! ». 'ua fa'ata'a maita'ihia te mau parau e tano i tera 'e tera tuha'a o te orara'a aore ra te huru ō tō ti'ara'a ta'ata i mua i te tahi : « Eiaha roa atu e hāmani 'ino i te tamari'i ā te tahi, aita ana'e e māuruuru, a fa'aho'i atu ! » nō te mau tāne teie nei parau o tā rāua e fa'ahiti nei, oia ho'i, eiaha-roa-atu 'oe e rave ino i tā 'oe vāhine, aita 'oe i māuruuru iāna, a fa'ahoi' atu 'ia i tōna mau metua ra.

Mea au roa nā'u teie mau parau pa'ari tā rāua, noa atu pa'i ē, aita vau e ha'apa'o maita'i, i tō'u 'āpīra'a, tō rātou mau fa'a'ohipara'a i roto i te orara'a tāta'itahi, 'ua tāmau 'ā'au noa mai 'au te rahira'a o tā rāua mau parau. Te vai nei ato'a te mau 'ā'ai nō roto mai i te faufa'a tumu, mai te rahura'ahia te ao e Ta'aroa. Mai tei fa'ahiti-ato'a-hia i roto i te mau parau tutu'u : « 'O Ta'aroa te tupuna o te mau atua ato'a...» 'Ua fa'ati'a mai rāua i te mau ti'ara'a o taua mau atua ra 'e tā rātou mau ohipa i te ao ta'ata nei. Tā'a'ē noa atu i te mau fa'aro'o 'ātiuta teretetiāno, e rave rahi, tei tīpae mai i te fenua nei, e poro i te 'evaneria o te tamaiti a te atua ra ō letu Metia. E mau ta'ata

fa'aro'o, tō mātou pāpā rū'au 'e tō mātou māmā rū'au 'e te fa'atura. Te ti'aturi ato'a nei rāua i te mau ha'api'ira'a e horo'ahia nei i te ha'api'ira'a tāpati a te 'ētārētia porotetani, tā rāua 'ia fa'aro'o.

Pū'averereve 'ānapanapa i te 'atira'a 'āva'e!

I te ru'i faraire, 'e taime tano maita'i, nō te mea 'aita e ravera'a ohipa i te po'ipo'i a'e mahana mā'a. 'E uiui fa'ahou, mātou to'opae, i tō mātou pāpā rū'au 'e tō mātou māmā rū'au i te mau 'ā'amu ō tō rāua mau metua 'ia 'ite ato'a mātou i tō rātou huru, tō rātou 'orara'a, inaha 'e tupuna rātou nō mātou, maoti ho'i rātou i fanauhia mai ai mātou. Mai te mau tamari'i ato'a e hia'ai iti rahi tō mātou 'ia fa'ati'a mai rāua to'opiti i te mau peu i tō rāua ra tau, te peu fa'a'arearea aore ra te mau piri 'e te mau parau hō'ata 'ia pohepohe maita'i i te 'ata hou mātou a haere atu ai e taoto. I te hō'ē atu pō, 'ua uiui onono mātou 'ia fa'ati'a mai rāua i tō raua 'āpīra'a, tō rāua fārerei matamua roara'a, e 'ua fa'ati'a mai rāua to'opiti : 'Ua nā'ehia tō **Hotunui a Temarama**, tō mātou 'ia pāpā rū'au, e ahuru mā hitu matahiti, 'ua fa'aea i te haere i te ha'api'ira'a, mā te 'ore e fa'a'ite atu i tōna mau metua. 'Ua imi i te ohipa, 'e 'ua noa'a mai, mana'o noa ai tōna mau metua te haere noa nei oia i te ha'api'ira'a i te mau po'ipo'i ato'a. I iāna, aita e maitira'a te 'ohipa, te 'ohipa na mua mai ; tapu i te aihere i roto i te aua a te mau ta'ata. 'Āpapa i te mau mā'a punu i ni'a i te vaira'a i roto i te mau fare toa. Tie te mau tauiha'a i ni'a i te mau pere'o mata'eina'a 'e tae noa atu i te purūmura'a i te pehu i mua i te mau faretoa. E mau parau fa'au 'ohipa tā'ōti'a ana'e tāna i te ha'amatarā'a !

Nō tōna itoito, 'ua 'itehia mai oia e te tahi mau tāmuta fare ē nō te mea 'ua haere te hō'ē rave ohipa a te fare oire i tāna fa'atuha'ara'a, 'ua mana'o 'aera te tāmuta rahi e tihepu mai 'iāna ei tauturu tāmuta i te fare oire rahi. Aore re'a 'ite pāpū i te rave i te 'ohipa tāmuta maoti rā te ha'api'ira'a nā muri i te tāmuta 'aravihi ā te oire, e'ere ho'i i te mea 'ōhie, 'ua rau te mau 'ohipa e rave ; Te 'ohipa ā te tāmuta rā'au nō te tātā'i i te mau aroaro o te mau piha 'ohipa, te 'ohipa ā te tāmuta tīmā nō te tātā'i i te mau patu o tei 'afā, 'ua rave ato'a oia i te 'ohipa ā te tāmuta hi'o 'e tae noa atu tā te tāmuta metara 'e tā te tāmuta peni fare ato'a. 'Ia oti, nā ni'a iho fa'ahou nō te rahi ho'i o te mau piha 'ohipa a te fare oire, 'ia tae ana'e i te hope'a, 'ua hope 'ia matahiti. Fa'aho'i fa'ahou mai nā te 'ōmuara'a.

I te hora maha i te tapera'a mahana, 'ua oti tāna ohipa, nā te matete mai oia nō te ho'o i te tahi tui i'a hou a ho'i atu ai i te fare, aore ra nā te fare toa mai oia nō te ho'o i te tahi mau mā'a iti, te mā'a au maita'ia e ana, mai te 'i'o 'ao'ao pua'atoro, aore ra te tahi hūhā moa e tano noa 'ia 'āno'i i te mau mā'a tupu i tanuhia e ana i roto i tāna fa'a'apu i muri i tōna fare.

Te noho nei o **Hotunui**, i tera ra tau, i roto i te fare metua, i ni'a i te fenua ra pi'ihia o **Tepapa**, i te oire pū. 'E fenua tei fatuhia e tōna mau tupuna, ō tā **Tūmarama a Tehau**, tōna tupuna i tomite ei faufa'a nāna 'e tāna huā'ai. I muri mai, 'ua tāniuniuhia taua fenua e tāna hinapa'arae ō **Hitinui a Tama**. 'E fenua iti rahi, 'ua piri i te maha tā. 'E hitu fare tei patuhia i ni'a, oia ho'i, te fare metua 'e te tahi mau fare iti o te mau 'ōpū feti'i. Te tuha'a rahi o te fenua 'ua horo'a tārahuhia ia i te fare oire nō te patu i te mau fare maeha'a.

I te mata'eina'a te mau metua o **Hotunui** e fa'ae'a ai nō tā rāua 'ohipa, i ni'a i te tahi fenua rahi, faufa'a 'āmui, i te pae ō tōna māmā. 'E faufa'a rahi tō teie fenua nō te maita'i o te repo. 'E mau tumu ra'au maitata'i mai te Miro, te Tou, te Ti'airi, te Pua 'e te Mara tei tanuhia i ni'aiho e tōna nā metua, inaha e ta'ata fa'a'apu 'aravihi rāua to'opiti. E rave rahi ato'a mau mā'a hotu mā'ohi tā rāua i tanu, mai te tumu vi tahiti, te mau tumu vi tutehau, atoni, 'ohure pi'o, te 'uru mā'ohi, te 'uru puero 'e te 'uru pae'a. Oia ato'a te mau meia tā 'oe e hina'aro, mai te rimarima, te 'āpiri,

te pūrō'ini, te hāmoa... ; e rave rahi atu ā te huru o te mei'a e tae noa atu i te mau fē'ī... Te vaira ato'a te mau tumu taporo tahiti. 'Ua fa'ata'ahia te tahi tuha'a no te mau mā'a tupu mā'ohi, te 'umara, te ufi, te taruā, te taro 'e te māniota tupu haere noa... 'Ia para ana'e, e 'āfa'ihia teie mau mā'a i te matete o te oire pū e ho'o ai.

'Ua pi'ihia teie nei fenua 'o **'Āpirima'ue** nō te uru mei'a 'āpiri tei tanu rahihia i te tumu 'e te purou mou'a. I te tau 'auhune, 'aore e pau te mau tari 'ia 'ohi, topa noa te mei'a para i ni'a i te repo ei mā'a nā te mau moa 'e te mau pua'a. E fenua tei fatu-roa-hia-mai e **Hotunui**, i muri iho i te 'operera'a fenua feti'i, tuha'a ā tōna metua vahine i te mata'eina'a. I te tau oia a rave ai i tōna fa'atuha'ara'a, 'ua noho roa mai oia 'e tō mātou māmā rū'au i te mata'eina'a, i ni'a i teie fenua herehia e mātou i te tau fa'afae'ara'a ha'api'ira'a.

I pīha'i iho atu te horo nei te hō'ē 'ānāvai, **Terevave** te i'oa, tei i te nato, te 'ōnana 'e te 'oiha'a, nau oura pape au maita'ihia e te mau ta'ata nō teie fa'a, tā mātou atoa ia e pātia rahi nei i te tahi mau pō e tō mātou pāpā ru'au.

Are'a i tō mātou nei māmā rū'au, **Heia**, i tera ra tau, 'ua nā'ehia tōna e 'ahuru mā pae matahiti, 'e te haere noa ra oia i te ha'api'ira'a fa'ata'ahia nā te mau tamāhine. E tamāhine maramarama 'e te fa'atura, tei 'ite i te peu mai tei ha'api'ihia e tōna mau metua fa'a'amu. Oia nei, 'ua horo'ahia oia ei tamari'i fa'a'amu i tōna 'aru'arura'a i te hō'ē 'utuafare feti'i aore e tama fanau. 'Ua pa'ari ruperupe maita'i teie nei poti'i 'e tōna hoho'a mata 'ata'ata tāmāu. I te hō'ē mahana 'ua 'anihia te mau tamuta ā te fare oire e haere i te fare ha'api'ira'a nō te tau i te tahi mau punu fare tei tūtāe 'āuri roa nō te mea 'ua ha'amata te ua e topatapata i roto i te mau piha. 'Ua tonohia o **Hotunui**, 'ua aravihi-roa-hia oia, i teie nei, i te ato fare 'e mai tei matauhia, 'ua haere 'oi'oi mai oia nā muri a'e i te hora, 'e 'ua ha'amata e pa'uma i ni'a iho i te tāmāru 'ia nae'a iāna te mau punu fare ino 'e tei vai maita'i noa ra. 'Aita ā ho'i te hupe i marō atura i ni'a i te mau punu fare o te tāmāru, i he'e mai ai oia mai ni'a mai 'e 'ua topa tārava roa i ni'a i te tua i mua noa iho ia **Heia**, te haere nei nā reira. Hitima'ue rahi mā te aue atoa i tōna 'itera'a atu ia **Hotunui** i te topara'a mai, 'e tei pohe roa i te 'ata i te aue a Heia, 'e maoti ato'a hoi ē, e'ere i te mea teitei te tāmāru nei. 'Ua ani atura o **Hotunui**, pohe 'ata 'ia **Heia** e tauturu mai 'iāna 'ia ti'a oia i nia. Tā **Heia** 'ia i rave mā te toro atu i tōna rima ha'iha'i nō te huti mai iāna, e nō te teiaha ho'i o **Hotunui**, i te taime a huti ato'a ai oia ; pe'e iho nei o **Heia** i ni'a iho iāna, rāua to'opiti te tāravara'a, te tahi i ni'a iho i te tahi ; pohe-ino-atu o **Hotunui** i te 'ata. 'Ua ti'a horo atu o **Heia** mā te ha'amā i roto i tōna piha, arata'ihia e te ta'i o te oē. Tō rāua 'ia teie farerei matamua roara'a. 'Ua 'imi o **Hotunui** e fārerei fa'ahou i taua poti'i ra i te mau po'ipo'i atoa, 'aita ra i manui'a, inaha ho'i, 'ua fa'a'ite mai 'oia nā roto i tōna pe'eau, tōna mana'o pāto'i. I te reira noa poro'i, 'ua mātāetae te hina'aro o **Hotunui**, e riro roa mai te rima o Heia 'iāna. 'Ua ora mai rāua i te hō'ē orara'a 'oa'oa. I te 'ōmuara'a, mea tāponi 'ia fārerei, nō te puai ra ho'i o tō rāua mateono, i fa'a'oti ai o **Hotunui** e haere e fārerei i te mau metua o **Heia** nō te ani atu i tōna rima. 'Ua parau maira te metua tāne turuhia 'e te metua vahine : « E pa'ia ra tā māua tamāhine 'ia 'oe ?, E here 'oe 'iāna mai tā māua i here 'iāna ? E ahu 'oe 'iāna mai tā māua i ahu 'iāna ?, e 'ua fa'a'oti mā te fa'a'ara : « eiaha roa atu 'oe e hāmani 'ino 'iāna, o maua 'ia tā 'oe e hāmani 'ino ra ! » 'Ua ē noa o **Hotunui** mā te feruri i teie parau hope'a teimaha roa o tei parauhia mai iāna. E 'ua fa'ari'i oia mā te ha'eha'a 'e te ha'amāuruuru ! Tupu ihora te 'ōro'a fa'a'ipo'ipora'a e toru matahi i muri iho, i te oti-hope-roara'a te tau ha'api'ira'a a **Heia**. 'Ua tae rahi mai te mau feti'i, tei vata, o nā 'utuāfare feti'i to'opiti nō teie nei 'ōro'a 'e 'ua fa'ahiti mai rātou i tō rātou mau papara'a tupuna nō te fa'ahiti fa'ahou i tō rātou mau 'ioa hinuhinu, 'e te mau feti'i e amo fa'ahou nei i taua mau 'ioa ra i teie nei tau.

Pū'averere 'ānapanapa i te pōrouāra'i!

‘Ua meremere hua’a mai tō mātou pāpā rū’au i tōna mau tupuna e tae mai ‘ia mātou, ‘ia ‘ite atoa ho’i mātou i tō mātou ta’amura’a i teie mau ta’ata tei ora mai na.
 ‘e fa’ahiti mai ‘ōia na roto i te hō’ē himene, ‘ōna ana’e tei ‘ite ‘e te tamau ‘ā’au. E rave ia ‘oia i tāna tītāpū nō te arata’i i tāna himene ; teie mai te ana’ira’a :

‘Ua tū te aroha
Tearoha a Tehau
 I te hoa vahine ra
‘O Mahere a Teporo
 ‘Ua tō ‘ae’ae
 ‘Ua pū’aru’aru
 ‘E piti tā rāua tama
‘O Temanava Tama
 ‘O hine **Temarama**
Tehau to’opiti

He’e te tau tahi
 ‘Ua tō ‘ae’ae
 ‘Ua pū’aru’aru
 He’e te tua
‘O Temanava a Tehau te tāne
‘O Teparepare a Fariau te vahine
 Fana’u mai ‘ia **Tūmarama**,
 tā rāua tamaiti.

He’e te ta’upiti
 ‘Ua tō ‘ae’ae
 ‘Ua pū’aru’aru
 He’e te tua
‘O Tūmarama a Tehau te tāne
‘O Paoa a Tāhio te vahine
 ‘E piti tā rāua tamāhine
‘O Tepareri’i a Tehau
‘O Mahere a Tehau

He’e te tau toru
 ‘Ua tō ‘ae’ae
 ‘Ua pū’aru’aru
 He’e te tua
‘O Tautu a Hiro te tāne
‘O Tepareri’i a Tehau vahine
‘O Tauhiti a Hiro te tamāiti

He’e te tau maha
 ‘Ua tō ‘ae’ae
 ‘Ua pū’aru’aru
 He’e te tua
‘O Tauhiti a Hiro te tāne
‘O Mihira’i a Moeroa te vahine
‘O Maereara’i tā rāua tamaiti

He’e te tau rima
 ‘Ua tō ‘ae’ae
 ‘Ua pū’aru’aru
 He’e te tua
‘O Maereara’i a Hiro te tāne
‘O Hinaraure’a a Taputu te vahine
‘O Hine Tepava,
 Tā rāua tamāhine

He’e te tau ono
 ‘Ua tō ‘ae’ae
 ‘Ua pū’aru’aru
 He’e te tua

‘O Tani a Moera’i te tāne
‘O Hine Tepava a Hiro te vahine
‘O Hinerava tā rāua tamāhine

He’e te tau fitu
 ‘Ua tō ‘ae’ae
 ‘Ua pū’aru’aru
 He’e te tua
‘O Vairau a Tama te tāne
‘O Hinerava a Moera’i te vahine
‘O Tautu, tā rāua tamāiti

He’e te tau varu
 ‘Ua tō ‘ae’ae
 ‘Ua pū’aru’aru
 He’e te tua
‘O Tautu a Tama te tāne
‘O Maire a Mai te vahine
‘O Hitinui tā rātou tamāhine

He’e te tau iva
 ‘Ua tō ‘ae’ae
 ‘Ua pū’aru’aru
 He’e te tua
‘O Tāmu a Temarama te tāne
‘O Hitinui a Tama te vahine
‘O Hotunui fanauhia **Temarama**
 tō’u pa’era’a. ‘O **Heia a Tetopata**
 tō’u hoa vahine fa’a’ipo’ipo.

« ‘Outou tā māua mau mo’otua here nā roto i tō outou metua vahine o **Mahere a Temarama**, tā māua ‘ia tamāhine tei topahia te io’a o te tupuna vahine Mahere. Inaha, maoti o **Tearoha a Tehau** e tōna hoa vahine o **Mahere a Teporo** i ti’a mai ‘ai tātou i te ao nei ‘e i fatu ai tātou i te fenua e nohohia ra e tō ‘outou metua vahine i te oire pū ».

Te tūtonu nei tō’u ferurira’a i ni’a i tō’u mau tūti’i, tō’u mau hui tupuna, te metua ō tō’u mau metua, nā papa raro ‘e nā papa ni’a, tei ora mai, tei pohe atu, te fa’a’ae’ae nei. E’ere i te mea ‘ohie te orara’a, mea rairai roa te taura ta’amu o te ora ‘ia hi’o ana’e hia atu te ana’ira’a o te mau tupuna. Mai te mea pa’i e, te ora nei ‘oe i ni’a i te hō’ē fenua e nohohia ra e tō ‘oe iho mau feti’i piri, tītauhia ia ‘oe e reva i te tahi atu fenua nō te imi mai i te hō’ē hoa iti here nō ‘oe. Mea hau roa atu, ‘ia tanohia ‘oe i te tāne ‘aore ra i te vahine hina’arohia.

Pū'averereve 'ānapanapa i te mōrī mata'i!

'Ua ha'api'i ato'a mai tō mātou pāpā rū'au 'ia mātou to'opae, nāfea 'ia tarai 'e 'ia hāmani i te tahi va'a 'aumoa nō te ha'uti. Te tino va'a, te ama, te tiatia nō te pū'oi i te 'tato i te ama. I roto i te mau 'ahu tahito, e tāpūhia ai te 'ie rahi 'e te 'ie fē'ao, a pine atu ai i ni'a i te taura tuaina tei fata'ahia nō te fē'ao 'e te tira nō te 'ie rahi. I ni'a i te matini nira 'ahu 'e nirahia ai te mau 'ie. Hō'ē tamari'i tāna va'a e 'ahuru 'ia 'ie nā mātou to'opae. E taraihia i roto i te pūrau ahue te tino va'a 'e te ama, nō te afaro o taua nei huru pūrau. 'Ua riro teie nei 'ohipa hauti ei ha'api'ira'a nā mātou 'ia 'ite maita'i mātou i te mau 'ioa o te mau tuha'a o te va'a 'e 'ia 'ite ato'a 'ia fa'atano i te 'eta'eta o te mau 'ie 'ia pūō mai te mata'i tārava, e tere vitiviti ai te va'a 'aumoa. Teie te hō'ē pātau e himenehia nei e tō mātou pāpā rū'au nō te fa'a'ana'anatae 'ia mātou 'ia hamani i te mau ha'uti mai te totoie, te tītira'ina 'e te 'aumoa oia hoi e va'a mataha'a hoho'ahia i te va'a motu. Teie mai tāna pāta'u :

E he, e ha e
Pere hau noa uta'a ri'i
'I ni'a te tairoto mihi
Tō perē tō totoie
Tā pā'ino i tātohi
Nā tama here i te tahi Hī
Tā pā'ino i tātohi
Nā tama here i te tahi, Hā

Hiri a aa, hiri a haahaa

E he, e ha e
'Uti'uti te ra'i i tō tara
Niu nihi i tō tai
Niuhihi tahatai
Tahataha te mahana
Pāpiti ae marama, Hī
Pāpiti ae marama, Hā

Hiri a aa, hiri a haahaa

E he, e ha e
Tītira'ina e tere hete
Maimoa pere hau
Pere rau nā tō tai
Fau te 'ie,
Faura'o 'āhe'e
Tītira'ina hotu e Hī
Faura'o 'āhe'e
Tītira'ina hotu e Hā

Hiri a aa, hiri a haahaa

E he, e ha e
Piri va'a motu
'Aumoa nā farapati
Te taura titi e
'ōpae te va'a taupiti
Mata'i tarava
noa mai na tai e Hī
Mata'i tarava
noa mai na tai e Hā

'Ia ineine, e tu'uhia teie mau va'a 'ie 'aumoa i roto i te 'ānāvai nō te fa'atitāhemora'a. Hiamate'oa ! e taime 'oa'oa mau ā ! 'ia 'ite ana'e i tā 'oe iho 'aumoa 'ia tere vitiviti 'e 'ia hemo te rahira'a o te mau 'aumoa. Aue te au ē ! Ha'uti noa, mai te po'ipo'i e tae atu i te pō. 'Ia pi'i ririhia mai e ho'i atu ai i te fare, 'e te tino rūrūta'ina. E rave rahi atu ā mau ohipa tei ha'api'ihia mai 'e tō mātou pāpā rū'au, e ta'ata 'aravihi 'e te haha'a, tei ite maita'i i te rave i te 'ohipa, oia i ha'api'i i pīha'i iho i te mau tāmuta aravehi, i pīha'i iho i tōna metua tāne, tōna pāpā rū'au 'e tōna metua tāne ho'ovai ato'a.

Pū'averereve 'ānapanapa i te tō'o'a o te rā!

He'e te tau ! he'e te tua ! Te tārava noa ra vau i ni'a i te ro'i fa'a'atihia e tā'u mau tamari'i, tā'u mau mo'otua, tā'u mau hina, 'e hinarere, te mau feti'i 'e te mau hoa. 'Ua fa'ati'a vau 'i tā'u hua'ai 'e 'ua fa'arave roa, 'ia rātou, i te mau ohipa o tā'u i ora mai. Maoti tō mātou mau metua, i 'ite ai mātou i te paraparau nā roto i tō tātou reo. Maoti tō mātou mau māmā 'e mau pāpā rū'au i 'ite ai tō mātou mau metua 'ia rave i te mau 'ohipa 'e tano nō te maita'i o tō mātou 'orara'a i te mau mahana ato'a. Maoti te mau tupuna i tutu'u i tā rātou mau fa'anahora'a, mau arata'ira'a, mau peu ei papa hiro'a, ei faufa'a tumu nā tātou i teie mahana. Tītauhia tātou e ha'amana'o 'ia rātou, tō rātou 'aravehi 'e te 'ito'ito i roto i tō rātou orara'a. 'Ua hi'o atea mai au mai tō'u mau tupuna 'e teie tā'u poro'i hope'a!

'E teie naho'a tini ē,
'Ia ora na,

Te tūtonu nei tō'u ferurira'a
i ni'a i tō'u mau tūti'i, nā papa ni'a 'e nā papa raro.
Te tārefa nei ho'i tō'u mata !

Te 'ite nei au i roto i tō'u manava
te 'auru o te taura pito tei horo'a mai
i te ora nā roto mai i te ōpū o tō'u metua vahine
Te mā'a o tāna i 'amu, o tā'u 'ia i 'ātere
Te pape o tāna i inu o tā'u ato'a 'ia i 'inu.
Te mata'i o tāna i huti e mata'i ora ato'a 'ia o nō'u
Te 'ōtu'i o tōna māfatu 'ua pāpiti 'ia i te 'ōtu'i o tō'u
Te ta'o o tāna i parau, e pāhitirere nave 'ia o nā'u
Nā te 'iti'iti i fa'atupu i te tītohi, i tomo mai ai au i te ao ta'ata nei.

Te 'ite nei au i roto i te 'aro'aro o tō'u nei tino
Te mau mero ihi tupuna o tō'u huā'a,
Tō'u māhāhā, piha mata'i ora nō roto mai 'ia 'ia rātou,
Tō'u māfatu etuetu, 'ua 'ōtu'i ato'a mai tō rātou
Tō'u nei mata nō roto roa mai i te 'ōri'o o tō rātou mata,
Tō'u nei toto, e toto 'ura nō roto mai i tō rātou mau uaua,
Tō'u nei tino, e tino pāutuutu maita'i mai tō rātou tino pā'eta'eta
Tō'u hoho'a mata e hoho'a mata 'ia nō rātou,
'O vai nei ho'i au ?

Tō rātou reo, e faura'o 'ia nō tō'u nei mau mana'o

Te horo pūpara nei teie mau mana'o i roto iā'u 'e te uiui nei au.
'Ua i anei tō'u 'ā'au i te here nō tō'u nā metua ?
'Ua i anei tō'u tino i te māuruuru faito 'ore i tō'u mau tupuna ?
Nō te rahi o teie nei mau faufa'a o tei fatuhia e au !
Te fenua, te reo, te mau peu, te mau 'ite ato'a
'e te mau tao'a tei vaiho-hia mai e te mau tupuna nā tātou pā'āto'a

Te tāhiri mai nei te hupe fa'ahoro no'ano'a o te mau pua rau o Rohotu i te 'ā'ara.
Ta'ita'ihia mai e te hua'a nō te fa'a'ite tei pīha'i iti noa rātou, 'e 'ia parauhia i te u'i hou,

Feti'a horo po'ipo'i, arata'i i te mau 'aiū fānau 'āpī, te u'i hou, te ananahi o te fenua
Tōtoro mā te tāia 'ore, tōtoro i nī'a i te 'ē'a o te ora tei fa'ata'ahia nō 'oe !
Fa'a'ine'ine, e a himene mai i te mau ta'o 'ia 'a'apo teie nei mau tamari'i
i te navenave ta'aē o te reo tupuna, a ha'uti noa ai rātou !

E reo tīhauhau mau
Te reo mā'ohi
Fa'atara, fa'ateni i te ao mārāma
'la matara te parau pa'ari tupuna
'la 'ā'aina hoi au i tō'u 'āi'a

Maimoa herehia e te nu'u atua
Tei arata'i mai i tō'u hua'a
I te fenua ora nō tāna hua'ai
'la 'ā'aina hoi au i tō'u mau tupuna

Tūtonu onoono
Te tama mā'opo'opo
Tūtonu onoono
Te tama mā'opo'opo

'O Hina i te māhina
('O) hinarere i te manu rere
('O) Hina tini i te ra'i tuatinitini
('O) Hinapa'arae, te u'i pa'arae
('O) Hinatau i te terera'a o te tau

He'e te tua, he'e te tau !

'Ua tupunahia vau!